

# HÅLLBART FÖR ÖGA, HAND OCH LIVET SJÄLVT

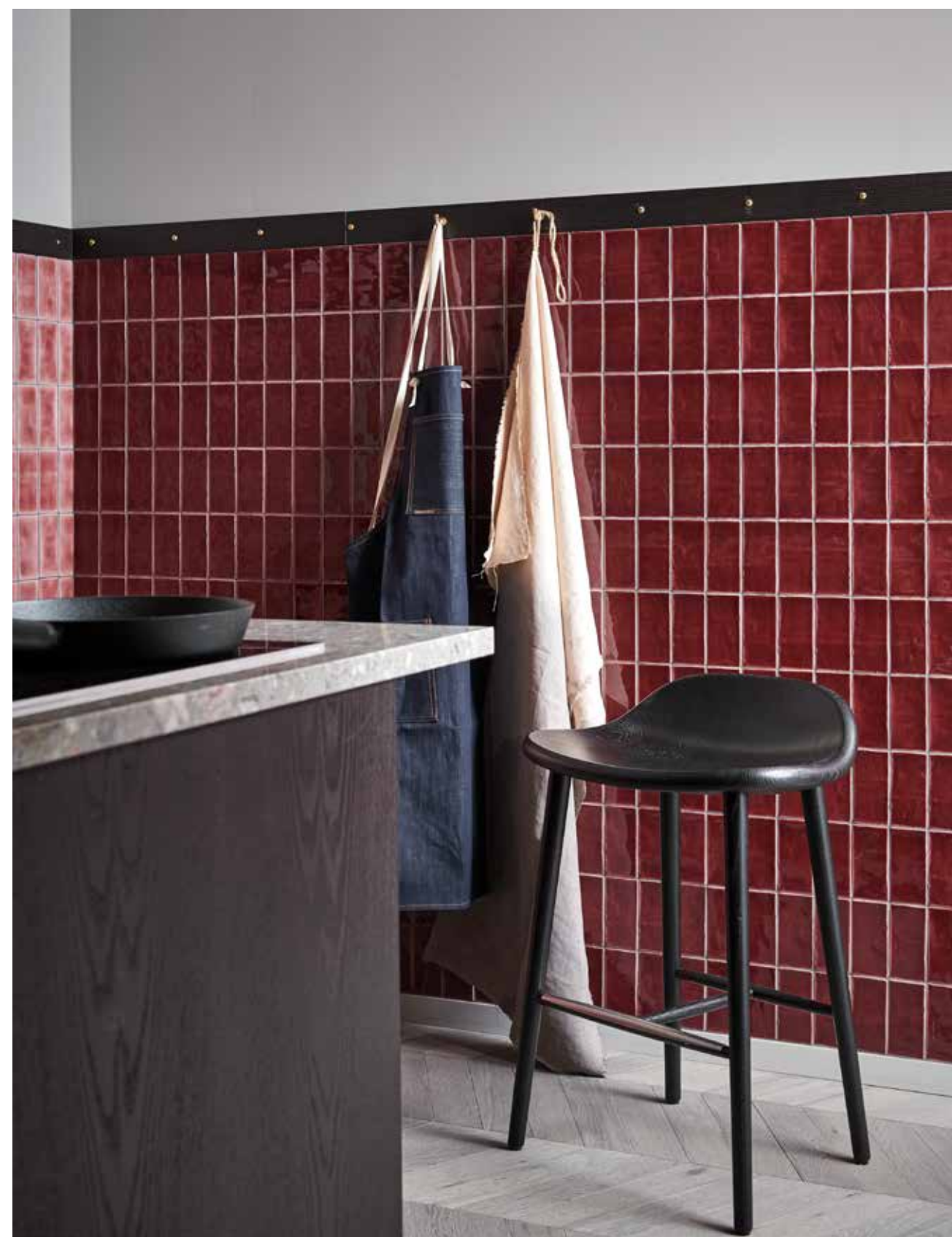
Skandinaviska varumärken briljerar genom att visa hur ett holistiskt perspektiv på hållbarhet skapar en vacker vardag som räcker åt fler. Här visar vi 83 kvadratmeter där erfarenhet, ny teknik och god design ger mindre miljöavtryck men desto starkare formintryck.





## MED FÖRDEL LOKALT

Ett köpbeslut avvägt från flera aspekter påverkar mer än vi kanske tror. Medvetna val påverkar mer än bara ytan. Genom att välja en produkt med sund tillverkning minskar vi miljöbelastningen både i produktion och återvinning. Lokala val gör det möjligt för entreprenörer att etablera sig på mindre orter och på sikt skapa nya arbetstillfällen och därmed bidra till en mångfald i livsstil. En produktion där både människa, natur och estetik samverkar skapar en balans som räcker längre, för fler.







## SITT VACKERT

Att bibehålla en produktion över tid möjliggör efterservice i form av reparationer, underhåll och kompletteringar. Utslaget över tid blir kostnaden ofta lägre än en lågprisartikel, och miljöbelastningen minskar till en bråkdel. Svenska Stolab är ett företag som länge arbetat efter den principen.

Sjuttio Lilla Åland-stolar köptes på femtiotalet in till en församling i Skåne. Sedan dess har stolarna lämnats in på service tre gånger, efter åtskilliga psalmer sjungna. Fabriken har slipat och målat om stolarna, någon del byts ut om det behövs. Är någon stol extra sliten är det lätt att komplettera samlingen med en fabriksny likandans stol som fortfarande finns i sortimentet.

Den sortens hållbarhet bygger inte bara på material, hållbar design är en lika väsentlig byggsten. Här är skandinavisk design högt profilerad med sina nya och gamla designklassiker.



*Vi framhåller gärna ett liv med mindre saker som mer hållbart. Ett omvänt perspektiv är att istället investera i ting med längre hållbarhet och att skapa estetisk förvaring som en planerad del av hemmet.*



## FRAMTIDA TRANSPARENS

En framtida konsument är troligen mer van att navigera mellan olika certifieringar för både produktion och destruktion av det vi köper. En mer sofistikerad källsortering, tydligare märkning av produktens ursprung och varumärkets positionering i olika etiska frågor är några exempel på det konsumenter kan komma att förvänta sig och ta in i sitt övervägande.

- Transparens kring kring produkters miljömässiga och sociala påverkan kommer vara avgörande för företags existens. Man kan redan nu lyssna in diskussionen i de lagstiftande organen att kommande regler för producentansvar kommer ställa höga krav på spårbarhet hos produkter. I förlängningen kan det vara avgörande för att ens få sälja på den europeiska marknaden menar Jonas Larsson, professor Textil Produktion, Borås Textilhögskola





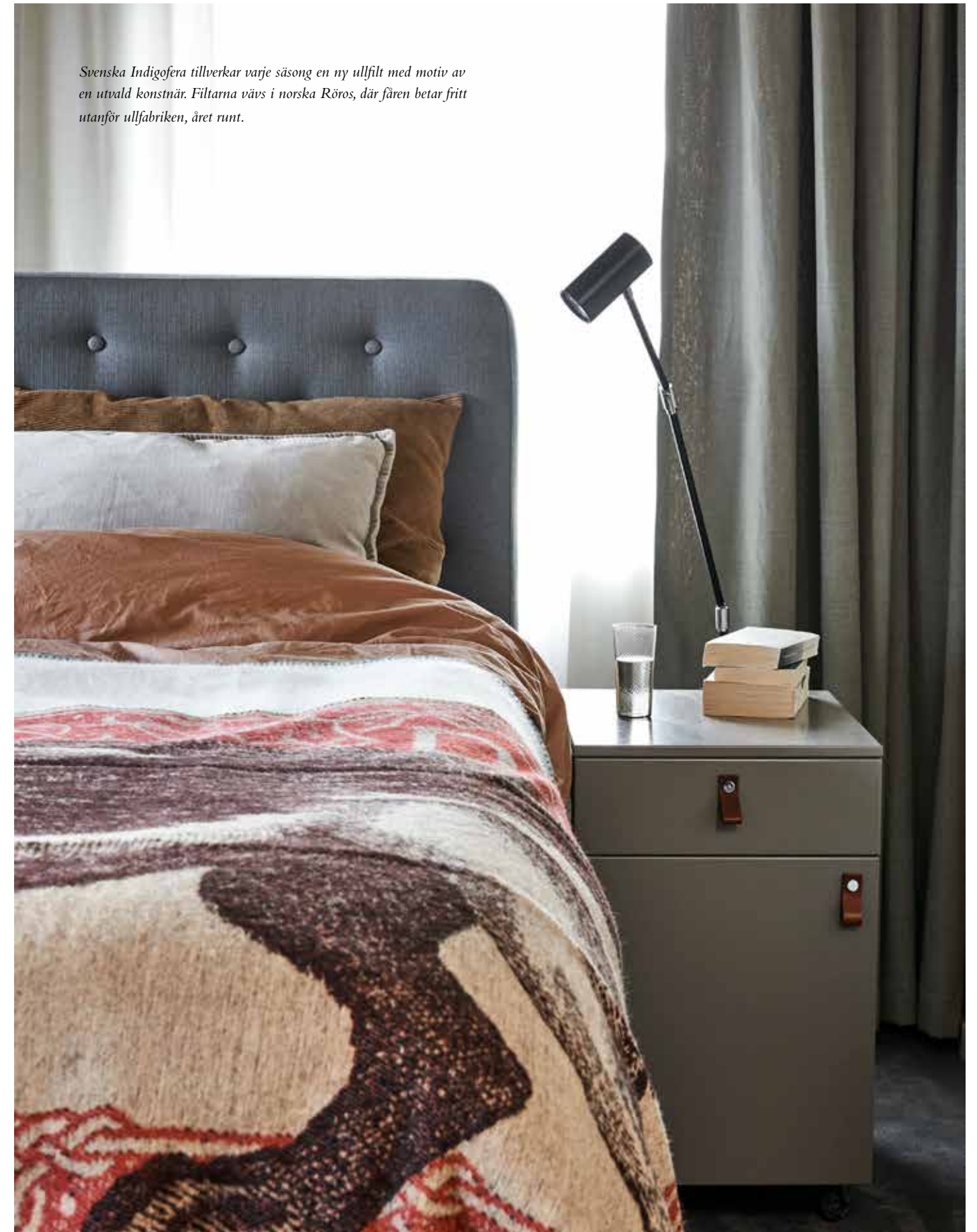
Tidningsbord i återvunnen stål, Maze  
Glasprodukter, Målerås Glasbruk  
Keramik, FormFrånSkå  
Förvaring, Ballingslöv  
Fåtölj, Stolab  
Matta, Bolon

*Pallen Snåland. Kongenialt tillverkad av 14 spillbitar ur Lilla Åland-produktionen. Design Marie-Louise Hellgren, Stolab.*

*Klädsåpet tillhör köksserien Metro. Fristående på spegelsockel pryder det nu sin plats i sovrummet.*



*Svenska Indigofera tillverkar varje säsong en ny ullfilt med motiv av en utvald konstnär. Filtarna vävs i norska Røros, där fåren betar fritt utanför ullfabriken, året runt.*





Accenskåpett WHAT A MESH, Ballingslöv.  
Fåtölj, WRAP, design Jonas Lindvall, Stolab  
Matta, VILLA LA MADONNA, Bolon

Mattfabrikören Bolon har gjort en geografisk och designmässig resa sedan starten på 1940-talet. Familjeföretaget skapar golv och mattor för offentlig miljö med minsta möjliga spill och miljöpåverkan. Numera görs all produktion i lilla Ulricehamn, där man nyligen investerade 90 miljoner i en egen återvinningsanläggning. Som marknadens globala premiumaktör gör Bolon regelbundet designsamarbeten med bland annat Missoni och Jean Nouvel.

Genom att välja ett sammanhållet formspråk i en öppen planlösning skapas en luftig känsla när de olika rummen spiller över i varandra. Möjligheten att låta möbler skifta plats med varandra när livet eller säsongen förändras ökar inredningens livslängd.



Under skrivbordet, skåpet A4H1 på hjul, Ballingslöv

## SLOW FASHION

Flera modevarumärken undersöker möjligheten till lokal produktion för att begränsa miljöavtrycket av en hårt belastad bransch.

- I dagsläget är möjligheterna att tillverka i Sverige begränsade men med nya tillämpningar som mikrofabriker och ny distribution med drönare och robotar kan kartan snabbt ritas om. Det finns redan aktörer som producerar här för priser som är hållbara för alla inblandade. En pakistansk fabrikör sa en gång till mig att en sant hållbar produktion med allt vad det innebär kostar lika mycket i Pakistan som i Sverige. So do the math... säger Jonas Larsson.



Svenska varumärket John Sterner tillverkar plagg i ull, och har såväl får och konceptbutik på Öland. Hit kommer amerikanska inköpare och internationella magasin för att uppleva det mytomspunna Scandinavian Slow Fashion. Alexander Stutterheim står bakom märket, och ofta även bakom disken i Borgholm

- För mig har ordet hållbarhet alltid varit synonymt med mindre miljöpåverkan i den enkla logik att produkten håller längre och därför motverkar slit- och slängköp. Hög kvalitet i material och produktion ger en större respekt för plagget i sig, för den som tillverkat det, för vår ömma Moder jord samt även för...sig själv.





## *”Vi tillverkar hela kök, inte pussel”*

Det vi kallar småskalig produktion är inte alltid liten i omfattning. Ballingslöv har tillverkat bad och kök på orten med samma namn sedan 1929. Idag omsätter koncernen drygt 1 miljard men produktionen sker på samma sätt, av huvudsakligen långsamväxande svensk gran.

- Vi tillverkar hela kök, inte pussel. Trä är ett organiskt material med små avvikelser i bland annat hårdhet och tyngd. Med den hantverksmässiga tillverkningen kan vi ta tillvara på det, och framhäva träets fördelar vilket känns i slutresultatet. I en utspridd massproduktion där materialet behandlas som generiska byggstenar är det egentligen rent slöseri att använda sig av kvalitetsträ. Vi har istället moderniserat anläggningen till större volymer men behållit den samlade erfarenheten inom våra egna väggar. Resultatet är hantverksmässigt, småskaligt men stort i antal säger Ola Danielsson, Produktchef Ballingslöv.



Att klassisk och tidlös design är hållbart ur ett estetiskt perspektiv ligger i sakens natur. Att även se och framhålla andra aspekter av hållbarhet - som etik, miljö, mångfald och resursfördelning - är en stark rörelse och en konkurrensfördel där Skandinaviska företag ligger i framkant.





Lokal keramik är en vardagsfröjd för öga och hand men det finns även en hälsoaspekt att beakta eftersom massproducerat porslin kan innehålla bly och tungmetaller i lera och glasyr. Eva Bergvall skapar bruksföremål under namnet FormFrånSkå och har laborerat med lera från familjens egna åkrar utanför ateljén.





Den Skandinaviska stilen inom mode, inredning och design har länge likställts som avskalad formstark och minimalistisk. I framtiden kan även ett holistisk förhållningssätt till hållbarhet bli synonymt till begreppet..





Ballingslöv®